

5. Управління розвитком інноваційного потенціалу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studopedia.com.ua/1_22194_upravlinnya-rozvitkom-innovatsiynogo-potentsialu-pidpriemstva.html

6. Грідін О.В. Інноваційний проєкт як об'єкт управління / О.В. Грідін, С.О. Заїка // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ. – 2016. – Вип. 172. – С. 101-114.

7. Gridin O. Theoretical aspects of innovation activities / Jacek Shudlurski, S. Zaika, O. Gridin // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2016. – № 1. – С. 17-24.

8. Інноваційні ресурсозберігаючі технології: ефективність в умовах різного фінансового стану агроформувань: [монографія] / За ред. професора Г.Є. Мазнева. – Харків: Вид-во «Майдан», 2015. – 592 с.

9. Грідін О.В. Ресурсозберігаючі технології як пріоритетний напрям інноваційного розвитку аграрної економіки / О.В. Грідін, С.О. Заїка // Соціально-економічні аспекти стійкого розвитку економіки України: колективна монографія / За ред. О.О. Непочатенко. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2016. – 300 с. – С. 246-253.

10. Грідін О.В. Генезис дефініції інновація / С.О. Заїка, О.В. Грідін // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». Випуск 2(48). – Ужгород, 2016. – С. 24-30.

СИСТЕМА ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПК: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

***ЛУЦЕНКО О.А., К.Е.Н., ДОЦЕНТ, ПОЛИВАНА Л.А., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Інноваційний розвиток економіки за сучасних умов є рушійною силою підвищення ефективності виробництва, необхідною умовою успішного розвитку агропромислових підприємств, які за своїм природним потенціалом могли б посісти провідне місце серед аграрних підприємств країн ЄС. Але, на жаль, агропромислові підприємства ще не здатні впроваджувати інновації у повсякденну роботу, інноваційна діяльність АПК сьогодні не відповідає сучасним вимогам. Для подолання відставання у даній галузі, Україні слід враховувати передовий закордонний досвід, понад усе, розвинутих і тих, які швидко розвиваються.

Досягнення конкурентоспроможності в системі глобального світового господарства потребує посилення інноваційного

спрямування виробників АПК. Країни ЄС вживають активні заходи, які направлені на прискорену розробку і впровадження у виробництво конкурентноспроможних технологій та посилюють кооперацію різних установ у даній галузі. Така економічна політика сприяє зменшенню відставання країн Західної Європи на ринку нових технологій від Японії і США. Витрати на науково-дослідницькі і конструкторські розробки планується довести до 3 % ВВП до 2020 р. і досягти рівня Японії. [1, 2]. Слід зауважити, що під час реалізації інноваційних програм підвищується роль як державних органів, так і бізнесу.

Найбільш цінний досвід інноваційного забезпечення накопичений у США. Не зважаючи на те, що у світі багато країн з найбільш сприятливими для ведення сільського господарства кліматичними умовами, власне США є і залишаються ведучою аграрною державою світу. Це пояснюється особливостями державної політики США, яка направлена на усестороннє сприяння формуванням АПК, в тому числі на інноваційну підтримку.

Одним із вирішальних факторів успіху сільського господарства США стало залучення держави до інноваційної діяльності через відсутність можливості більшості підприємств займатися розробкою або пошуком нових методів господарювання, через неприхильність ділитися технологічними, організаційними та іншими секретами свого успіху.

За даними звітів, Міністерство сільського господарства США – це найбільша державна установа країни. Загальна чисельність персоналу цієї структури налічує приблизно 100 тис. осіб [3]. Головною задачею цієї структури є створення умов для ефективної діяльності формувань АПК і, понад усе, фермерів.

Важливою складовою діяльності Міністерства с.-г. США у цьому напрямку є організація і фінансування прикладних досліджень у галузі сільського господарства, сприяння у впровадженні їх результатів у практику.

Фінансування таких досліджень здійснюється Міністерством, із бюджетів штатів, коштів фермерів та інших зацікавлених сторін.

Таким чином, важлива роль в інноваційному забезпеченні сільського господарства США належить державі. Високої ефективності такого підходу можна досягти завдяки наявності єдиної і взаємопов'язаної системи, яка має свої підрозділи на всіх рівнях управління і у всіх штатах. Міністерство сільського господарства США має саму потужну у світі і розгалужену мережу служб зі збору, обробки,

поширення значних масивів різної інформації з новітніх технологій, методах організації виробництва та інших питанням розвитку сільського господарства.

Таким чином, досвід США та інших країн з розвинутим сільським господарством свідчить, що стержнем системи інноваційного забезпечення галузі повинна стати взаємопов'язана вертикаль, яка охоплює всі рівні державного управління, а також господарські формування. В Україні подібна система відсутня, що перешкоджає розвитку аграрного сектору.

З врахуванням вище зазначеного передового досвіду нами запропонована інноваційна вертикаль, яку можна впровадити в АПК України. Низовим ланцюгом системи інноваційного забезпечення є відповідна служба підприємства, яка може здійснювати збір, аналіз, відбір і організацію передових технологій. Сьогодні у більшості сільгоспідприємств інноваційний блок відсутній.

Як свідчить аналіз, у сільгоспідприємств невеликих розмірів інноваційний блок може бути представлений одним спеціалістом (економістом з розвитку). У середніх і великих підприємствах доцільно створити окремі служби, які б займалися інноваційним розвитком або розвитку виробництва.

Запропонований механізм функціонування вертикалі інноваційного забезпечення аграрного сектору зведений до наступного: на всіх рівнях управління (державному, регіональному, районному та на рівні підприємства) створюють банки інформації з нових технологій, впровадження яких надасть можливість підвищити ефективність і конкурентоспроможність сільськогосподарських товаровиробників і підприємств з переробки продукції.

Державні банки інформації повинні бути доступними для усіх агропромислових підприємств країни. Слід зауважити, що будь-яка нова інформація, яка отримана регіональними і районними органами державного управління галузі, повинна систематизуватися і передаватися до державного інформаційного банку. В свою чергу, до регіональних і районних банків інформації повинні збиратися відомості, які необхідні для формування галузі, а також враховуватися природно-кліматичні умови та ін.

Структурно інформацію доцільно систематизувати таким чином, щоб максимально спростити можливість отримання необхідних відомостей для користувачів.

Наявність в АПК інноваційної вертикалі буде сприяти зниженню витрат, які пов'язані з інтеграцією аграрного сектору країни у міжнародне ринкове середовище.

Література.

1. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/Pages/default/aspx>.
2. Horizon 2020 The Framework program for research and innovations (Brussels, XXX Com (2011808/3).
3. Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.USA.gov>

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ (АПК)

***МАСЛЮК І.О., АСПИРАНТ*,
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ***

Інноваційний розвиток агропромислового комплексу України можливий лише в стабільному макроекономічному середовищі з урахуванням ефективних економічних реформ в суміжних сферах діяльності (зокрема, освіти, фінансовій, зовнішньоекономічній, інвестиційній, інформаційній та інших сферах).

Роль держави в інноваційному процесі має базуватися на чіткому алгоритмі та розумінні необхідності оптимального поєднання методів і способів державного, ринкового та публічного регулювання розвитку інноваційної діяльності.

Доцільність застосування системного підходу до інноваційного розвитку АПК зумовлена низкою факторів:

– у процесі інноваційного розвитку агропромисловий комплекс є само організованою системою, яка включає множину взаємопов'язаних елементів та може бути охарактеризована сукупністю системних ознак;

– багатовимірність та складність інноваційного розвитку обумовлює переважне використання системного підходу та системного аналізу;

– системний підхід дозволяє об'єднати та застосувати досягнення різних сфер наукових знань;

– реалізація системного підходу направлена на постановку цілей та вироблення комплексних і раціональних шляхів їх досягнення.

* Науковий керівник – Маргасова В.Г., д.е.н., професор